

Viața Sfintei Cuvioase Parascheva

după versiunea arabă a Patriarhului Macarie al Antiohiei
(sec. XVII)

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Studiu introductiv
și traducere din limba arabă
de Dr. Ioana FEODOROV

Mitropolia Moldovei și Bucovinei
DOXOLOGIA
Iași, 2010

Cuprins

Versiunea arabă a <i>Vieții Sfintei Parascheva cea Nouă</i> de Macarie Ibn al-Zaʿīm, Patriarhul Antiohiei (<i>Studiu introductiv</i> de Ioana Feodorov).....	9
<i>Istoria Cuvioasei Maicii noastre Sfânta Parascheva cea Nouă, numită și „Bulgăroaica”, prăznuită la 14 octombrie</i>	33
Bibliografie.....	45
The Arabic Version of the <i>Life of Saint Paraskevi the New</i> (<i>Summary</i>)	49

Istoria Cuvioasei Maicii noastre
Sfânta Parascheva cea Nouă,
numită și „Bulgăroaica”¹,
prăznuită la 14 octombrie

Această Cuvioasă Parascheva s-a născut și a crescut într-un sat numit Epivates², care se află în apropierea orașului Constantinopol, cale de o zi. Era fiica unor oameni iubitori de Dumnezeu și evlavioși, care urmau poruncile Domnului prin post, rugăciune, milostenie și toate faptele bune³. Această Preafericită

¹ Ar. *al-bulgăriyyat*. Macarie știa că moaștele Sfintei fuseseră mutate mai întâi la Târnovo, în Bulgaria. Precizarea este menită să o deosebească de martira cu același nume, de la Roma, amintită în finalul textului.

² Ar. *Abîfâzîn*.

³ Am folosit caractere cursive pentru a scoate în evidență părțile care se regăsesc aproape identic în textul lui Matei al Mirelor din ediția grecească a lui A. Papadopoulos-Kerameus din *Analekta hierosolymitikes stachiologias*, tome I, St. Petersburg, 1891, pp. 438-453 (în continuare, PK). Acest fragment apare în PK la p. 439, r. 4-7.

Parascheva a fost menită lui Dumnezeu încă din tinerețe, căci au crescut-o cum este datina la creștini, în curăție și în toate cele cuviincioase, până ce ei doi au răposat în pace.

[Ei] mai aveau și un fiu, pe nume Eftimie⁴. Acesta s-a învoit cu sora lui, Cuvioasa Parascheva, să urmeze amândoi poruncile Domnului, fără a se întoarce spre lucrurile acestei lumi trecătoare. Și așa au făcut, căci Eftimie a mers de s-a făcut monah la o mănăstire de călugări, iar Preafericita a intrat în monahism *la o mănăstire de maici, săvârșind toate faptele bune, plăcute Domnului. Eftimie a înaintat spre înălțare⁵ prin fapte bune și numele lui a ajuns vestit între toți, [ca] o pildă și un chip al bunătății. În acele zile a răposat episcopul orașului Maditelor⁶ și pe dată poporul*

⁴ Ar. *Aftīmiyūs*. Un episcop numit Eftimie Taumaturgul a păstorit timp de patruzeci de ani, în a doua jumătate a secolului al X-lea. Biserica Ortodoxă îl prăznuiește la 5 mai.

⁵ Ar. *inzalaqa 'ilā al-ṣu'ūd*. La PK, „s-a înălțat către dragostea lui Dumnezeu”, p. 439, r. 29-30.

⁶ Ar. *Mādīs*, din gr. *Madytos*. Port în Hellespont (Tracia).

din acel oraș l-a ales pe Cuviosul Eftimie și l-a făcut episcop în locul răposatului. [Eftimie] a reușit să poarte sarcina încredințată lui și a păstorit turma Mântuitorului pe căile faptelor bune, iar la urmă s-a mutat la Domnul. După moartea lui a săvârșit mari minuni⁷.

Cât despre Cuvioasa Parascheva, după ce a săvârșit în mănăstire toate faptele bune împreună cu monahiile, a plecat în pustie, să ducă în singurătate lupta lăuntrică⁸ pentru a se îmbunătăți, și a suferit acolo, mulți ani, felurite lipsuri și nevoințe. Atunci i s-a arătat îngerul Domnului și i-a vestit bucuria făgăduită, poruncindu-i să iasă din pustie și să se întoarcă în țară, ca să nu fie lipsiți creștinii de folosul ei. Și a pierit deodată [îngerul] din fața ei⁹, iar ea a părăsit pustia și a mers întâi în cetatea Constantinopolului, unde a îngenuncheat în [biserica] Sfânta Sofia și în celelalte lăcașuri sfinte ce se află acolo.

⁷ PK, p. 414, r. 1-2 și 10-11.

⁸ Ar. *mutağarrıdat bi-ğihād al-fađilat*, lit. „singură în lupta lăuntrică pentru îmbunătățire”.

⁹ PK, p. 442, r. 25-31.